

HOU DE KERK IN HET MIDDEN

Het aantal communicantjes in Limburg is in twaalf jaar tijd met ruim twee derde afgenomen. Het bisdom schat dat het aantal dit jaar tussen de 2500 en 3000 ligt. Vooral in Noord- en Midden-Limburg loopt de animo terug. Is dat ook in de gemeente Venray het geval? Deken Ed Smeets

geeft antwoord op een aantal 'communievragen'.

Is de eerste heilige communie belangrijk?

"Het gaat om zingeving. Waar komen we vandaan en waar gaat het naartoe? Is het leven alleen maar opkomen, blinken en verzinken? Draait het om zichzelf? Geloof zet er het Bijbelse antwoord tegenover dat God de wereld gewild, gemaakt en bedoeld heeft en die wereld met zijn liefde wil omgeven. Daarom stuurt Hij ons Jezus met zijn Blijde Boodschap en is zijn Geest in het hart van mensen aan het werk. 'Moet je wel van goede wil zijn', zingen we al met Kerstmis. God dringt zich niet op en respecteert onze vrije keuze. Religie wil zeggen dat je je leven leest met een bepaalde kijk op zaken en dat je je verbindt. Christelijk geloof wil zeggen dat je bewust gelooft in God en je op weg begeeft in de voetsporen van Jezus' evangelie. Ik zou me mijn eigen leven en alles wat erin is om die reden niet kunnen voorstellen zonder de vreugde van mijn geloof! Al zou ik ook heel wat andere dingen willen doen dan pastoor worden, ik zou in die wereld verloren lopen zonder mijn geloof."

Hoeveel communicanten telt de gemeente Venray, of de parochie Grote Kerk- Paterskerk, dit jaar nog?

"In Venray zijn het dit jaar 23 communicanten en evenveel vormelingen. In Vredepeel zijn er nog een kleine tiental communicanten, en in Ysselsteyn dertien van beide. Opvallend dat in de dorpen de aantallen hoger zijn. Maar dat is eigen aan verstedelijkt gebied."

Komt er een gezamenlijke (gemeentelijke) eerste-heilige-communieviering?

"Daarover is in het bisdom zeker gesproken voor wat betreft het vormsel: breng de jonge katholieken die er zijn bij elkaar en laat ze samen optrekken, op weg naar het vormsel en vooral ook daarna. Maar corona heeft het weer uit elkaar gedreven. Als ik de aantallen dopelingen zie, zit een gemeenschappelijke viering van communie en vormsel er inderdaad wel aan te komen."

Wat is volgens u de oorzaak van die daling?

"In West-Europa dalen alle cijfers die met de kerk te maken hebben, in tegenstelling tot de rest van de wereld, waar alleen maar meer katholieken bij komen. Waarom? Tja, zeg het maar... Waarom geloven mensen niet meer? Gaat het ons te goed?

Hebben we te veel gehoopt op de maakbaarheid van de wereld? We doen het zelf wel? Zal allemaal meespelen. De kerk heeft ook wellicht te lang geteerd op traditie en te weinig gezocht naar diepgang en uitleg. Geloof viel jarenlang samen met goed mens zijn. Prima, maar als je het al te horizontaal maakt, verlies je de verticale dimensie van het leven uit het oog. Die verticale dimensie verbindt hemel en aarde: geloof staat voor geloof in God als schepper en einddoel van het leven. Zonder dat perspectief heeft de kerk weinig meerwaarde. De kerk heeft zich wellicht te weinig onderscheiden in die verticale dimensie van het leven. Natuurlijk kun je ook het misbruik noemen. Hoewel de cijfers dat niet direct inzichtelijk maken: in de jaren van de hoos aan publicaties is het aantal dopelingen, communicanten en vormelingen niet afgeweken. Inmiddels is misbruik in nagenoeg alle sectoren van de samenleving zichtbaar geworden. Er kijkt toch niemand minder tv omdat het daar niet deugt? Of je stopt toch niet met sport of school omdat er dingen gebeuren die het daglicht niet kunnen zien? Maar juist in de kerk had dat nooit mogen gebeuren. Het speelt wel mee, allicht, vooral in de beeldvorming rond geloof en kerk. Overigens, de neergang in aantal en betrokkenheid is iets dat we als kerk delen met veel verenigingen: de mensen willen best bij gelegenheid iets doen, maar liefst niet gebonden zijn.

Waarom lopen de cijfers in Noord-Limburg zo hard terug, veel sterker dan in het zuidelijk provinciedeel?

"Het zuiden hangt toch wat meer van traditie aan elkaar. Een pastoor in het Heuvelland vertelde me na het vormsel dat het vooralsnog ondenkbaar is dat een kindje aldaar niet gedoopt zou worden: de Bronk (sacramentsprocessie) is jaarlijks het grootste feest in het dorp. Tja, als je niet gedoopt bent, wat moet je daar dan? Tegelijk zien we ook overal in de wereld (ook in Europa) dat waar de kerk erin slaagt haar eigen boodschap overtuigend neer te zetten, het drukker is dan elders."

We zitten vlak voor Pasen als deze editie uitkomt. Wat zou u tegen onze lezers, die vaak nog wel de eerste heilige communie hebben 'gedaan', willen zeggen?

"Hou de kerk in het midden. We vieren er de herkomst van het leven en onze bestemming en dat is altijd goed nieuws, blijde boodschap. En dat evangelie vertelt ons ook over een zinvolle weg doorheen het leven en het samen leven: een weg van samen optrekken onder de zegen van de Heer! Ik denk weleens als ik het nieuws zie en de actualiteiten volg: En we hebben nog wel zo'n mooi geloof en zo'n krachtige boodschap! Doe er iets mee."